

Plotseling doof door een virus of zomaar een lelijke val

ZORG

Jaarlijks worden zo'n duizend Nederlanders plotseling slechthorend, door andere oorzaken dan 'gewone' ouderdomsslijtage. Een virusinfectie, sommige soorten antibiotica of een hersenvliesontsteking kunnen de oorzaak zijn. Maar ook een lelijke val van de trap. Vaak gebeurt het aan één kant en treedt het gehoorverlies bin-

nen een paar seconden of minuten op. Andere keren gaat het geleidelijker. Het geluid klinkt vaak ineens doffer, blikkiger, vervormd of voorzien van een echo en niet zelden krijgen mensen ook last met hun evenwicht. In sommige gevallen kunnen ontstekingsremmers of antivirale medicijnen helpen. Die moeten dan wel zo snel mogelijk

worden toegediend, anders heeft het geen zin meer. Soms herstelt het gehoor spontaan. Allerlei mensen die plotseling doof zijn geworden, vertellen hun ervaringen op www.doof.nl/nieuws/plots-gehoorverlies-een-medisch-noodgeval-of-enkel-een-verkoudheid/25511. Interessante medische informatie staat op www.kno.nl, zoek 'plotselinge doofheid'.

Ook de site van de patiëntenvereniging Stichting Plotsdoven biedt veel informatie, evenals die van het Nederlands Centrum voor Plots- en Laatdoofheid (www.ncpld.nl). Goede hulp is vaak te vinden bij een Audiologisch Centrum. Onder meer in Haarlem, Amsterdam en Alkmaar bestaat zo'n centrum. Zie voor een lijst met alle adressen www.fenac.nl.

Horen

'O, dacht ik, ik maak er wel wat van'

Georgie Onsoe werd op haar 41e plotseling compleet doof

Willemien Schenkeveld

„Het is nu elf jaar geleden. Ik kwam ziek van vakantie terug. Ik moest naar het ziekenhuis en daar ben ik drie dagen buiten bewustzijn geweest. Toen ik weer bijkwam, zat mijn vader naast me. Hij schreef dat ik doof was.”

Georgie Onsoe uit Zaandam verloor op haar 41e na een hersenvliesontsteking plotseling haar gehoor. „In het begin drong het maar half tot me door. Ik was al zo blij dat ik nog leefde: ik had jonge kinderen. 'Ik leer wel liplezen, ik maak er wel wat van', dacht ik.”

„Van alle kanten kreeg ik hulp, heel veel aandacht en steun. Dat was een prachtige ervaring. Maar langzamerhand merk je wat het betekent. Je kunt de meest simpele gesprekken niet volgen. En ik beseftte ook steeds meer hoeveel moeite het anderen kostte.”

„Ik vond het ook zo erg voor mijn kinderen. Vooral dat ze niet spontaan hun verhalen aan me konden vertellen. Gesprekjes gingen zo moeizaam. Maar ik had het wel in de gaten als er iets was. En dan vroeg ik door.”

„Ik dacht: ook al ben ik doof, ik ben nog steeds mezelf, ik wil niet verdwijnen of me verstoppen. Ik ging op school meehelpen. En zo veel mogelijk alles zelf doen. Dat was best spannend. Het leek wel een nieuw leven. Elke keer dat het me lukte om in een winkel iets te bestellen of om de weg vragen, was weer een kick. Ik deed alles zoveel mogelijk zelf, want ik vond het zo erg als mensen zich tot een ander

Een verademing

„Het is zó vermoeiend om iemand te verstaan als je doof bent. Iemand die duidelijk en rustig praat, en niet overdreven articulerend, dat is een verademing.”

gingen richten. Dat voelt zo kleinerend. Alsof je weggetoverd wordt.” In het VU-ziekenhuis kwam ze in contact met het Audiologisch Centrum. „Die hadden video's om te oefenen met spraakafzien. En ze regelden allerlei handige dingen voor me zoals een teksttelefoon en een trilwaker.” Heel nuttig vond ze ook de schrijftolken, die meegaan naar bijvoorbeeld een avond of doktersbezoek. Ook leerde ze de stichting Plotsdoven kennen, voor iedereen die in of meerplotseling doof of slechthorend is geworden. „Je kunt ervaringen uitwisselen en erom lachen, je begrijpt elkaar. Het is gewoon een hele leuke groep om dingen mee te doen. En ik hoef er niet zo op m'n tenen te lopen.”

Want in het gewone leven zijn groepsgesprekken eigenlijk niet te doen. „Je zit de hele tijd op te letten. Heeft er iemand misschien iets gezegd? Gaát er iemand misschien iets zeggen? Je zit helemaal niet rustig. Maar bij de Plotsdovenvereniging kun je je gewoon even terugtrekken, zonder je ongemakkelijk te voelen. Want andere dove mensen herkennen het. En dat is

Georgie Onsoe: „Opeens hoorde ik de kerkklokken weer. En de vogels. Heerlijk.” Foto Jolanda Hoogendoorn

ontzettend prettig.” Vier jaar geleden kreeg Georgie Onsoe een cochleair implantaat, een apparaatje dat de functie van het binnenoer overneemt en geluidsimpulsen direct aan de gehoorschenuw doorgeeft. „De eerste

keer dat ik weer geluid hoorde, was het alsof er een last van mijn schouders afviel. Het was ook net of alles om heen weer tot leven kwam. Ik hoorde opeens de kerkklokken weer, de vogels, het gesnor van de poes. Heerlijk.”

„Het blijft wel echt een hulpmiddel. Groepsgesprekken gaan langs me heen, maar één op één gesprekken zijn zo veel meer ontspannen. Als ik terugdenk aan de tijd dat ik helemaal doof was, denk ik 'o, wat was dát toch een geploeter'.

In 60 seconden

Willemien Schenkeveld * w.schenkeveld@hdcmedia.nl

Roepen

Het is ontzettend lastig om slecht te horen. Dat weet mijn vader, sinds hij een paar jaar geleden opeens zijn gehoor voor een groot deel kwijtraakte. Hij was gaan slapen met twee goede oren, maar toen hij wakker werd, was het mis. Zijn rechteroor deed het nog maar half.

Mijn ouders dachten aan een gewone verkoudheid. Het zou vanzelf wel overgaan. Maar toen ze na een week toch maar naar de dokter gingen, kregen ze slecht nieuws. Mijn vader had een zeldzame aandoening: waarschijnlijk had een virus zijn binnenoer

aangetast en er viel niets meer aan te doen. Tot overmaat van ramp gebeurde twee jaar later hetzelfde nog eens, maar dan links. Nu sloeg de doofheid niet plotseling toe, maar werd het oor in een paar weken langzaam slechter. Sindsdien werd de slechthorendheid een dagelijkse last. Gewoon even iets tegen elkaar zeggen was er vaak niet bij. Feestjes en diners waren opeens veel vermoeiender. En de zondagse preek was ook niet meer te verstaan. Alleen tv-kijken ging prima, dankzij een handig 'omhangding', waardoor het tv-geluid

versterkt mijn vaders oren binnenbulderde. Talloze bezoeken aan de gehoorapparatenwinkel zijn er geweest, met wisselend succes. Bovendien vielen de hoortoestelletjes, hoe hightech ook, soms opeens uit. Dan kon mijn moeder mijn vader alleen bereiken door hard in zijn oor te roepen. „Dóódmoe word je ervan”, zei ze dan. Gelukkig heeft mijn vader sinds kort een wel prima functionerend hoortoestel. Het is allemaal nog lang niet ideaal. Maar toch, er valt weer gewoon te praten thuis. En dat is, in één woord: een zegen.

Wie is wat?

De medische specialist die (plots)dove mensen behandelt is de kno-arts. Deze heeft na een studie geneeskunde nog een extra opleiding gevolgd. Een audioloog is een technisch specialist, die uitgebreide gehoortests uitvoert en specialistisch advies geeft over hoortoestellen. Een audicien verkoopt hoortoestellen. Sommigen zijn uitgebreid opgeleid, anderen maar heel kort.